

František Koreš, Městská obec očima utrakvistického duchovního. Jiří Tesák Mošovský a Český Brod, České Budějovice 2011 (Bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty JU), 75 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Navzdory dílčím badatelským pokrokům posledních několika let stále zůstávají v české historické vědě dějiny raně novověkých měst na okraji badatelského zájmu, proto lze uvítat volbu tématu bakalářské práce Františka Koreše. Její námět je navíc závažný tím, že se zajímá o pohled na městskou obec v očích příslušníka jiné sociální vrstvy – utrakvistického duchovního Jiřího Tesáka Mošovského, jenž svou hlavní činností působil ve městech.

Po výstižně napsaném úvodu zařadil autor kapitoly o utrakvistické městské farnosti a městské správě v Českém Brodě, který byl po určitou dobu hlavním duchovním působištěm Jiřího Tesáka. Obě kapitoly nepřinášejí nic nového, jsou pouhou kompilací známých poznatků z odborné literatury, navíc hojně odbočky do středověku působí neústrojně. Z hlediska zaměření práce jsou obě kapitoly ryze pomocné, proto nemusely být tak rozvláčné – stačilo přece několik výstižných tezí, které by splnily stejný účel. Shodné výhrady vznáším rovněž ke zbytečně upovídáné kapitole o utrakvistické církvi a životě Jiřího Tesáka Mošovského. Základní rysy ve vývoji předbělohorského utrakvismu, které jsou ve starší i novější literatuře zevrubně popsány, stačilo shrnout do několika výstižných tezí. Naopak více pozornosti by si jistě zasloužily názory Zdeňka V. Davida o obou základních proudech v utrakvismu, které nejsou vědeckou obcí jednoznačně přijímány. Jestliže by autor v této kapitole nepopisoval všeobecně známé skutečnosti církevních dějin, mohl mnohem více prostoru a především vlastní interpretační pile věnovat etapám života Jiřího Tesáka Mošovského, které svým zasunutím do závěru kapitoly o utrakvistické církvi v práci poněkud zanikají, přestože jsou z hlediska tématu bakalářské práce stěžejní.

Zásadnější výhrady vznáším ke klíčové kapitole práce, v níž se František Koreš pokoušel na základě dvou textů Jiřího Tesáka Mošovského – především *Knížky o pravém a upřímném přátelství* a okrajově též písně *Mnimosynon* – proniknout do jeho myšlenkového světa a nastínit obraz městské obce v očích tohoto duchovního. Postrádám především metodické vymezení pojmu myšlenkový svět a soustředěnější interpretační práci s oběma texty, která by autorovi dovolila mnohem hlubší průnik k názorům utrakvisty. Výhrady mám rovněž k představení názorů Jiřího Tesáka, které je málo koherentní, spíše mozaikovitě, neboť autor vzhledem k neujasnění pojmu myšlenkový svět doslova přebíhá mezi směrodatnými

kategoriemi. Metodické ukotvení konstrukce myšlenkového světa hlavního hrdiny práce se jistě stane předmětem její obhajoby. Práci doplňuje edice básně *Mnimosynon*, kterou Tesák Mošovský věnoval českobrodským měšťanům.

Bakalářská práce je napsána srozumitelným jazykem, v zásadě bez pravopisných a stylistických chyb, s velmi dobrou slohovou úrovní. Občas se autor rád poslouchá, větší míra nadhledu a odstupu od napsaného textu by práci jistě prospěla. Výhrady mám ke způsobům práce s odbornou literaturou, především k povšechným citacím, bez uvedení stránek. Navíc připomínám proseminární záležitost, že poznámkový aparát má také funkci vysvětlovací, kterou autor téměř nevyužil. Proč s oblibou užívá majestátní plurál, to jistě sám vysvětlí u obhajoby. Umístění obsahu před ediční přílohy hodnotím jako krajně nestandardní krok. Za faktografické nedostatky považuji uvedení slovenského původu Mošovského (s. 30), chybějící kontext ve stručném výkladu o kalendářových zápiscích (s. 31), nedostatečnou literaturu o pijáckých zábavách a alkoholismu (s. 39) apod. To vše svědčí o skutečnosti, že autor zřejmě vzhledem k nedostatku času věnoval málo pozornosti studiu sekundární vědecké literatury.

Navzdory uvedeným výhradám prokázal František Koreš základní schopnost práce s odbornou literaturou a prameny. Odpovědi na dobře položené otázky sděloval v textu však pouze částečně a leckde neuspořádaně, neboť k metodicky spíše bezradné interpretaci zcela nevyužil obsahu zkoumaných textů Jiřího Tesáka Mošovského. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a spíše s rozpaky ji navrhuji klasifikovat ještě stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 26. 08. 2011

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.

